

Nr. 7 • August 2009

AVISA Grenseland

ET MØTESTED FOR AREMARK • MARKER • RØMSKOG

FESTLIG HJEMKOMST

Det var stor stas da D/S
«Turisten» kom hjem til
Aremark og Ørje.

Side 6 og 7

BRANNTÅRNET I RØMSKOG

Søndag 20. september er det
offisiell åpning av branntårnet.

Side 4 og 5

SVILLER FRA ØRJE

Bedrift i Ørje bygger og
reparerer jernbanesviller.

Side 11

FOLK OG BILER I FOSSEN

Strålende vær, mye folk og
flotte biler på Strømsfossdagen.

Side 15

Hyggelig på «Kanallekene»

Lokale ildsjeler, foreninger og ikke minst værgudene
sørget for at historiens første utgave av «Kanalle-
kene» i Ørje ble en suksess. **Side 12 og 13.**

Foto: Siri M. Dalnoki

Neste avis kommer 18. september

Aremark

Innbyggere: 1.405
Areal: 321 km²
Kommunesenter: Fosby
Ordfører: Tore Johansen (KrF)

Marker

Innbyggere: 3.447
Areal: 413 km²
Kommunesenter: Ørje
Ordfører: Stein Erik Lauvås (A)

Rømskog

Innbyggere: 677
Areal: 183 km²
Kommunesenter: Rømskog
Ordfører: Nils Nilssen (A)

Det er viktig å stemme!

LEDER

Det er stortingsvalg 14. september. Interessen er på langt nær så stor lokalt som den er når det lakker mot kommunevalg. Ikke så rart, kanskje, for mange føler nok at Siv, Jens, Dagfinn, Lars, Erna, Kristin, Liv Signe og alle de andre rikspolitikerne snakker litt over hodene våre.

Til en viss grad er det riktig. Men likevel vil vi understreke at det er viktig å bruke stemmeretten. Ikke bare er det grunnleggende rett og plikt i et demokratisk samfunn. Det er også viktig i forhold til hvordan fremtiden skal bli. Det er på valgdagen hver enkelt av oss kan uttrykke hva vi mener og hva vi ønsker. Det er velgernes

dom som avgjør hvilken retning samfunnet skal ta.

Stortingsvalg er på mange måter også lokalvalg. Vi skal ikke oppfordre til støtte for verken det ene eller andre partiet. Men det er vår plikt å minne leserne på hvilke reelle problemstillinger vi står overfor. Flertallet av innbyggerne i Aremark, Marker og Rømskog har et sterkt ønske om å forbli herre i eget hus. Vi ønsker ingen kommunesammenslutning. Vi samarbeider gjerne, men vi vil bestå som egne kommuner.

I 2005 raslet daværende kommunalminister Erna Solberg (H) med sablene.

Hun mente at kommuner med mindre enn 5.000 innbyggere burde slå seg sammen med en større nabokommune, enten innbyggerne ville det eller ikke. I Grenseland bor det til sammen 5.529 mennesker. Aremark, Marker og Rømskog er hver for seg langt fra store nok til å overleve som selvstendig kommune med Erna Solbergs oppskrift. Vi skal ikke påstå at Solberg vil ta opp igjen denne hansken om hun får makten. Vi vet heller ikke om Jens og de rød-grønne vil frede de små. Vi vil bare her og nå understreke at også et stortingsvalg har betydning for lokalsamfunn over det ganske land. Så derfor: Bruk stemmeretten!

Formaliserer samarbeidet i Grenseland

Etter flere år med stadig tettere samarbeid har grensekommunene formalisert samarbeidet gjennom Grenserådet.

TORE ROBERT KLERUD, TEKST OG FOTO

Aremark-ordfører Tore Johansen ble valgt til historiens første leder av Grenserådet da rådet hadde sin første samling i Ørje før ferien. Etableringen av rådet er en milepæl i samarbeidet kommunene i mellom, men vil likevel ikke føre til de helt store forandringene i hverken arbeid eller rutiner.

Ei heller er dette det første steget i retning av en sammensmeltning av kommunene, presiserer man. Tvert imot er det etter hvert så omfattende samarbeidet i Grenseland kommet til som et svar på truslene om tvangssammenslåing, for å utvikle det beste i hver av kommunene både hver for seg og i tett samarbeid.

Tolv personer

Arbeidet har allerede kommet langt, konstaterer den nyvalgte lederen for

et råd bestående av tolv personer: Ordførerne, varaordførerne, rådmennene og opposisjonslederne i de fire kommunene.

– Begynnelsen på samarbeidet vårt var et mottiltak mot Erna Solbergs razzia i 2005, da hun uttalte seg klart om at hun ønsket å slå sammen mange små kommuner. Etter den tid har vi samarbeidet tett om blant annet å ansette folk i felles stillinger som det ikke har vært rom for å opprette innenfor hver enkelt kommune. Og vi har også gjennomført flere prosjekter sammen, oppsummerer Johansen.

Stillingene han nevner har for lengst rundet 10 i antall, og det er naturlig å anta at denne utviklingen vil fortsette for at de hver for seg små kommunene skal kunne ansette folk innenfor fagfelt som isolert sett er for «smale» for hver enkelt kommune.

Bedre tjenestetilbud

– Økonomi og rasjonalisering er ett aspekt ved dette, men det er ikke nødvendigvis det viktigste å spare penger. Like viktig er det at vi på denne måten kan gi innbyggerne i alle tre kommunene et bedre tjenestetilbud. Grenserådet skal være utgangspunktet for alt vårt interkom-

munale samarbeid, påpeker Vidar Østenby, sekretær i Grenserådet.

En annen todeling kan man se i forhold til rådets arbeidsoppgaver. Bistand til næringsutvikling internt i kommunene er ett satsingsområde. Utvikling av turisme og markedsføring av distriktet utad er et annet, og mange ganger vil man kunne oppleve at de to går hånd i hånd. Gjennom et sekretariat med til sammen tre halve stillinger skal Grenserådet ha den overordnede oversikten og ansvaret for å yte bistand i slike saker og komme med reflekterte innspill i forhold til saker i den enkelte kommune som

kan sees i et større perspektiv.

De sakene kan det være mange av.

Krevende

– Noen utfordringer?

– Erfaringene så langt er gode, men det er ikke til å legge skjul på at dette også har vært en krevende øvelse. Vi har tross alt lange, innarbeidede tradisjoner for å være oss selv nok, og utfordringen ligger i alltid å være bevisste på å unne de andre i samarbeidet det aller beste. Det som er positivt for en av oss, vil være positivt for hele regionen, understreker Johansen.

Aremark-ordfører Tore Johansen (t.v.) er valgt til historiens første leder av Grenserådet og skal sammen med sekretær Vidar Østenby holde et overordnet blick på de prosjektene og administrative oppgavene som det kan være aktuelt for grensekommunene å samarbeide om.

Sparer penger og miljø på papirløse utvalg

Marker-politikerne har for alvor tatt steget inn i dataalderen. (Foto: Vidar Østenby)

Som en av de første kommunene har Marker gått over til digitale møtedokumenter. Og erfaringene er kun positive.

TOR ROBERT KLERUD, TEKST

De eldgamle visjonene om (det papirløse samfunn) har vært kilde til adskillig humor gjennom årene. Etter hvert som datamaskinene har tatt over har det heller blitt mer papir enn tidligere – trolig som følge av at det rett og slett er mer informasjon i om-løp, og at det er blitt så enkelt å skrive det ut (sånn for sikkerhets skyld).

Om papirhaugene vokser hos de fleste av oss, er det likevel beskjedent i forhold til papirforbruket på kommunalt nivå.

– Hvis vi regner at saksdokumentene til et vanlig kommunestyremøte er på 100 sider, de skal skrives ut i 50 eksemplarer og til åtte møter i året, så blir allerede det en anelig mengde papir, oppsummerer kommunalsjef Vidar Østenby.

Stort papirforbruk

Kommunestyret i Marker var ikke alene om å være storforbrukere av kommunalt papir, og for administrasjonen vokste det frem et ønske om å gjøre noe med det. Det kostet både papir, porto og en hel masse arbeidstid. Og ikke ga det noen god ryggmargsfølelse fra miljøvernssynspunkt, heller.

En tidlig vurdering var å gå over til kun å sende ut sakspapirer på e-mail til kommunestyrerepresentantene og medlemmene i råd og utvalg. Men det ville vært å forskyve jobben, innså man.

– Da ville vi måttet bekoste blekk og papir til den enkelte, slik at de kunne skrive ut selv, og sikkert fått noen tekniske utfordringer med det. I stedet valgte vi å ta steget helt ut, og kjøpe inn bærbare PCer til samtlige kommunestyremedlemmer samt faste medlemmer i råd og utvalg, 30 til sammen. Det kostet noen kroner, men avskrevet over en valgperiode ble regnestykket lønnsomt likevel, forteller han.

Nyttig hjelpemiddel

Innkjøpet ble gjort på høsten i

fjor. For at det hele skulle fungere krevdes det naturligvis noen tilpasninger. Saksdokumentene legges nå fortløpende ut på internett, og representantene får e-mail med beskjed når de er lagt ut slik at de kan laste dem ned eller gjøre seg kjent med innholdet der de ligger. Trådløst nettverk i alle møterom-mene i rådhuset gjør at kun de færreste i det hele tatt vil ha behov for å skrive dem ut, med den medbragte datamaskinen kan de følge og (bla) i dokumentene på skjermen under møtet.

– En dramatisk overgang for enkelte representanter, kanskje?

– Vi tilbød selvsagt grunnleggende kursing for de som ønsket det, men det var ikke særlig behov for det. Jeg tror det var én eneste representant som ikke hadde PC fra før og ikke kjente til bruken, men det løste seg straks. På den annen side var det noen meget få som takket nei til å få kommunal PC, og som i stedet valgte å bruke sin egen. Nå ser dette ut til å ha gått seg til, og alle virker fornøyde, konstaterer Østenby.

Han understreker samtidig at også administrasjonen har gjort en kjempejobb med å legge til rette, i forhold til å gjøre dokumentene enkelt tilgjengelige på nettet og hele tiden sørge for at systemet fungerer.

B-saker i posten

– Hva med B-saker (saker unntatt offentlighet) og mulig hacking av dokumenter på nettet?

– B-sakene legges ikke ut på nett i det hele tatt. De skrives ut og sendes i posten som før. Men det er så forsvinnende få saker det er snakk om, så det gjør ingen stor forskjell uansett, forklarer Østenby.

Han legger til at interessen for Markers erfaringer på dette området synes å være stor. Mange kommuner sliter åpenbart med papirflommen, og ønsker å gjøre mer miljøriktige disposisjoner på dette feltet. Selv har han ingen reservasjoner mot å anbefale samme løsning til andre.

Det skjer i Grenseland

Hele året skjer det små og store kulturarrangementer i Grenseland. Her er en oversikt over noe av det folk kan glede seg til de neste ukene.

Aremark:

August:

Lørdag 22. er det Landsfinale i bilcross i Brekka.

September:

Tirsdag 1. kl 18: Bygdekino på Furu-lund.

Filmen som vises er «Harry Potter og Halvblodsprinsen».

Fredag 4. kl 17-19 og lørdag 5. kl 11-15 er det loppemarked på Haugland gård.

Marker:

August:

Fredag 21. – søndag 23.: TINE Fotballskole. Krone stadion.

Søndag 23. kl 13: Rødenessliter'n triatlon. Rødenes.

Mandag 24. kl 18: Fotball Ørje G16-lse. Bommen Ørje.

Mandag 24. kl 18:30. Fotball Ørje-Borgar, 5. divisjon menn. Ørje stadion.

Tirsdag 25. kl 17:30. Storstiltprøve. Øymark Skytterlags bane.

Søndag 30. kl 11: Jubileumsgudstjeneste (bispevisitas). Rødenes.

Søndag 30. kl 11–14: Grensekongen (fiskekonkurranse). Bommen, Ørjeelva.

September:

Tirsdag 1. kl 17:30. Storstiltprøve. Øymark Skytterlags bane.

Onsdag 2. kl 17:30. Fotball Ørje G14-Skiptvet. Bommen Ørje.

Onsdag 2. kl 18: Bygdekino i Marker rådhus. Filmen som vises er «Harry Potter og Halvblodsprinsen».

Lørdag 5. Loppemarked. Speiderstua, Marker.

Mandag 7. kl 18: Fotball Ørje G16-Lisleby FK. Bommen Ørje.

Onsdag 9. kl 18:45. Fotball Rødenes jenter 19-Begby. Krone Stadion.

Lørdag 12. kl 10: Storstiltprøve. Øymark Skytterlags øvingsbane.

Søndag 13. Flyktningmarsjen. Løype 12 km. Gudstjeneste ved Riksroys 35. Slusebrass spiller. Start og målgang på Skogstad.

Søndag 13. kl 12: Storstiltprøve. Øymark Skytterlags bane.

Onsdag 16. kl 17:30. Fotball Ørje G14-Kambo. Bommen Ørje.

Lørdag 19. kl 10: Storstiltprøve. Øymark Skytterlags bane.

Lørdag 19. kl 15: Fotball Ørje-Vestby/HIKK/SIF, 5. divisjon menn. Ørje stadion.

Søndag 20. kl 12: Storstiltprøve. Øymark Skytterlags bane.

Søndag 20. kl. 15: Fotball Rødenes jenter 19-Gresvik. Krone Stadion.

Søndag 27. kl 17: Fotball Ørje G16-Askim FK. Bommen Ørje.

Onsdag 30. kl 17:30. Fotball Ørje G14-Moss FK. Bommen Ørje.

Rømskog:

August:

Søndag 23. kl 16: «Allsang på Køren», med Tryggve Lorentzon. Arrangør er Rømskog bedehus.

September:

Onsdag 2. kl. 17.30. Orientering, treningsløp. Vestsida, Rømskog..

Mandag 7. kl 18.30: Hyggekveld på eldresenteret, med underholdning og servering. Arrangør er Rømskog Helselag.

Galleri Bruget: Utstillingen «Landskap». Åpent hver dag, unntatt mandager, til 31. august. September: Utstilling med John O. Tørrisen.

Bakergaarden i Ørje har i august utstilling med Lisbeth Baklid: «Spor av dyr».

Turorientering: Marker Orienteringslag har lagt ut poster for turorientering i terrenget rundt Kjølens Sportsenter og Klundsåsen.

Småbarnstreff i Ørje kirke hver mandag mellom 11 og 13. Her samles foreldre og barn fra 0 til 3 år.

Ungdomsklubb på Stikle bedehus hver fredag kl. 20. Arrangør er Jeriko.

Søndagscafé i Friends-lokalene i Ørjesenteret hver søndag fra kl. 16:30.

Kurøen i Rømskog: Sommer er høysesong på Kurøen. Hver fredag kveld, lørdag og søndag i hele sommer er det salg av rømmegrøt og spekemat i tillegg til andre kioskvarer på bygdetunet. I tillegg er det en rekke aktiviteter.

M/S «Gamle Hebe» - restaurant/pub ved brygga i Strømsfoss. Åpent torsdag til søndag.

For å gjøre kulturkalenderen så oppdatert og god som mulig, oppfordrer vi alle som arrangerer noe i Aremark, Marker og Rømskog, til å melde fra til Avisen Grenseland. Sendt en epost til: post@byline.as

Bli fosterforeldre!

FOSTERHJEMSTJENESTEN

Inviterer til informasjonsmøte

1. september kl 18- 21

Stabburveien 10, Fredrikstad

Velkommen!

Tlf. 69 36 18 80

www.fosterhjem.no/sarpsborg

Vår spesialitet er

Gulv i heltre bjørk og eik

- Vi leverer også paneler i bjørk, osp og svartor, samt utvendig kledning i osp
- Vi har sagflis/hoggeflis

Husk også at vi er kjøpere av løvtretømmer.

Fange Sag og høvleri

1798 Aremark – telefon 916 88 064

Besøk oss på vår hjemmeside:

www.fangesag.no

www.joker.no

– helt i nærheten

LEGG HANDLETUREN TIL AREMARK

Vi satser ekstra på:

- Frukt og grønt
- Ferske brødvarer
- Gode middagstilbud
- Stort og variert vareutvalg

posten

Tipping

Utvalg av
apotekvarer
fra Apotek1

Åpent: 9–19 (15)

Ved branntårnet på Haukenesfjellet er det fine turmuligheter. Kjører man

Første ube

Branntårnet på Haukenessfjellet i Rømskog er Turistfor
har etterlatt seg sin signatur i hytteboka allerede.

Tårnet er 12 meter høyt.

grusveien helt opp, er det bare 700 meter å gå.

Ubetjente hytte

Bygningens første ubetjente hytte i Grenseland. Mange turgåere

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Er du blant de mange som er glad i å gå tur i skog og mark, så bør du ta deg en tur til Rømskog og branntårnet. Haukenesfjellet er blant Østfolds høyeste. Den som står øverst i tårnet befinner seg på det høyeste punktet i fylket. Her kommer til og med Linnekleppen til kort. Med fint vær og litt flaks kan man se helt til Gaustatoppen i Telemark.

Overnattingsdel

Helt siden 1909 har det vært branntårn på toppen av Haukenesfjellet, 335 meter over havet. Dagens tårn ble imidlertid bygd i 1952. I mange titalls år har det vært vakt- hold i branntårnet for å forhindre store skogbranner. Brannverntjenesten opphørte på midten av 1970-tallet.

I fjor startet arbeidet med å pusse opp branntårnet. Det har blitt ny kledning og et nyrenovert oppholdsrom med kjøkken- krok i første etasje. Dermed har tårnet fått status som dagsturhytte. Mange har allerede vært innom for å se resultatet av utal- lige timers dugnadsjobb. Bare i år har flere hundre mennesker vært innom, deriblant rømsjinger, gjester ved spahotellet og lat- viere fra samarbeidskommunene til Gren- seland.

Det er DNT Indre Østfold, Rømskog kommune og lokale ildsjeler som har gått sammen om å sette i stand tårnet. Selv om dagsturhytta i første etasje er ferdig, jobbes det fortsatt iherdig. I høst skal også over- nattingsdelen være klar til bruk.

For å komme seg til tårnet tar man av riksvei 21 til spahotellet. I stedet for å svinge til høyre, følger man grusveien til venstre oppover i noen kilometer. I en- den av veien er det noe som minner om en rundkjøring. Herifra er det bare å følge stien cirka 700 meter opp til branntårnet. Den som vil ha tilgang til dagsturhytta kan henvende seg til kommunen eller til DNT for å få nøkkel.

Fest med fakler

– Det har blitt hogd ut endel tømmer for å bedre sikten fra tårnet, sier Arne-Kristian Garseg i DNT Indre Østfold, for å gi en for- klaring på de ferske sporene etter skogs- maskinene på vei opp til branntårnet.

Ved tårnet hviltes det ikke på laurbærene. Da vi besøkte tårnet tidligere i sommer, var snekker Øyvind Sand og Aage Sundsrud i full sving i etasjen over dagsturhytta. Der skal det bli overnattingsdel, og den skal være ferdig i løpet av året. Målet er å få fem senger og totalt plass til 16 overnat- tingsgjester.

– Det har blitt en god del dugnadstimer her oppe. Ikke minst i toppetasjen for å bli kvitt råte. Det blir alltid mer å gjøre enn forventet, sier snekkeren.

Dersom alt går etter planen, blir det offi- siell åpning av branntårnet 20. september. Det passer godt, siden 2009 er kulturmin- neår, og branntårnet er 100 år gammelt. Ikke nok med det. Det planlegges også en storslagen fest ved tårnet 28. november med underholdning, fyrverkeri og fakler.

Fakta:

- Branntårnet i Rømskog ligger på Haukenesfjellet, 335 meter over havet.
- Det første branntårnet på fjellet ble bygd i 1909.
- Brannverntjenesten i branntårnet opphørte i 1952.
- Rømskog kommune, DNT Indre Østfold og lokale ildsjeler job- ber med å sette i stand tårnet.
- Hittil i år har flere hundre mennesker vært innom hytta.
- 20. september blir det offisiell åpning av branntårnet.

En bør nok satse på bedre vær for å få utsikt til Gaustatoppen.

Aage Sundsrud (til venstre) og Øyvind Sand har i sommer jobbet med å lage overnattingsdel i tårnet.

Første etasje er pusset opp og brukes som dagsturhytte.

Mulig restaurering av finneboplass

Kommunen har fått mersmak på å sette i stand gamle historiske bygninger, til glede for turfolket. Lukashytta – en gammel finneboplass øst for Hølvannet, nordøst i Rømskog – blir muligens dagsturhytte i fremtiden. Kommunen ønsker å få i stand den gamle, laftede hytta, og grunneier stiller seg positivt til planene.

Da Dronningen

Han klarte ikke å skjule sin stolthet, Geir Arntzen. Ikke hadde han grunn til det heller, for verftet Hansen & Arntzen har gjort en strålende jobb med gjenoppbyggingen av D/S «Turisten».

Det var nasjonaldag og julaften på én gang da D/S «Turisten» kom hjem til Strømsfoss 27. juni i år. Med kulturminister Trond Giske, vassdragsordførerne, eiere og en rekke andre prominente personer ombord ankom Dronningen Strømsfoss til ellevill jubel og festivitas.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Etter avgang fra Tistedal på morgenen ble det tre dager med fest og moro for den staselige dampbåten. Først forbi stedet i Femsjøen de hun lå på bunnen i tretti år. Så til Brekke sluser. Deretter gjennom Aspern og Aremarksjøen til Strømsfoss. Der ventet hundrevis av feststemte mennesker på Dronningen. Så vanket det takktaler og kåserier og underholdning. Blant mye annet fikk eierne Alf Ulven og Tore Aksel Voldberg Aremark kommunes kulturpris for innsatsen med å bringe D/S «Turisten» tilbake til vassdraget.

Til Marker

Etter at festen i Strømsfoss var over søndag formiddag, gikk turen videre til Ørje der en tilsvarende folkemengde tok imot. Dronningens signingsferd ble en gedigen suksess, noe bildene på disse sidene skulle vitne om.

Et stort folkehav tok imot Dronningen da hun la til kai i Strømsfoss.

Kulturminister Trond Giske og en rekke prominente personer ble møtt av en stor folkemengde da de ankom Strømsfoss. Her sluses de frem mot D/S «Turistens» hjemmehavn ved Strømsfoss brygge.

Rømskog vil vinne valget

Rømskog kommune har meldt seg på Demokratimesterskapet. Dette er en uhøytidelig konkurranse kommunene imellom om å ha størst framme ved stortingsvalget i høst sett i forhold til antall innbyggere.

– Den kommunen som vinner får kr 100.000. Det er verdt å prøve, så jeg oppfordrer alle stemmeberettigede til å møte fram på valgdagene 13. eller 14. september eller til å forhåndsstemme, sier ordfører Nils Nilssen.

– Ikke opplevd maken

Uværet som herjet Grenseland for et par uker siden, gjorde stor skade. Det fikk ikke minst forsikringsselskapene merke.

– Jeg har ikke opplevd maken til pågang på de 30 årene jeg har vært i forsikringsbransjen, sier daglig leder Arne Østbye i Gjensidige Marker Brannkasse.

Graving • Sprengning Alt i transport Mobilknusing

www.bergquist-maskin.no

Bergquist
Maskin og Transport as

1950 Rømskog • Tlf 92 82 52 05 • Fax 69 85 94 47
E-post: steinar@bergquist-maskin.no

kom hjem

Turisten-eierne Alf Ulven (t.v.) og Tore Aksel Voldberg fikk Aremark kommunes kulturpris fra ordfører Tore Johansen. Til høyre står kultursjef Inger Lise Gløbøden.

NM-gull til Ørje IL

Jon Ivar Nesset fra Ørje vant sist helg NM-gull i bueskyting. Det er hans fjerde gull på ett år, men det aller første etter at det ble opprettet bueskyttergruppe i Ørje IL.

Mesterskapet ble avholdt i Sandefjord. 15 år gamle Jon Ivar Nesset har til nå konkurrert for Hvaler, i mangel av en egen klubb hjemme i Ørje. Det var derfor svært spesielt da Ørje IL opprettet en egen bueskyttergruppe, og ekstra morsomt var det selvsagt at det ble NM-gull bare noen uker etterpå.

Ørje-gutten Jon Ivar Nesset på toppen av seier-spallen under NM i bueskyting sist helg. (Foto: Privat)

Pølser og pizza i Fossen

Hege Holth (til venstre) og Filippa Braarud i båtkafeen på M/S «Gamle Hebe» inviterer til quizkveld i slutten av måneden.

M/S «Gamle Hebe» pub & café i Strømsfoss har hatt en god start på sin første sesong. – Responsen har vært overveldende, sier daglig leder Hege Holth.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Dørene til båtkafeen ble for første gang åpnet 23. juli. Det er selskapet Øymark Damp & Supply som står for driften. Hege Holth er daglig leder for kafeen og puben. Her serveres det smørbrød, pølser, vafler, pizza og øl, for å nevne noe.

Quizkveld

Ut denne måneden har M/S «Gamle Hebe» åpnet fredag og lørdag.

– Jungeltelegrafen har jobbet bra for oss. Aremarkingene har vært flinke til å støtte opp, og vi har hatt mange hyttefolk og markinger på besøk i sommer. Det er tydelig at det har manglet noe her i Strømsfoss – responsen har vært overveldende, smiler Hege Holth.

Under Strømsfossdagen i august var køen til M/S «Gamle Hebe» endeløs, og mange fat øl gikk med. Når høsten står på trappene og hyttefolket har reist hjem, skal M/S «Gamle Hebe» ha åpnet den siste lørdagen i måneden. I tillegg er det mulighet for å ha julebord på båten. Lørdag 29. august blir det quizkveld med spørsmål som skal teste både lokalkunnskap og kunnskapen om Norge og verden for øvrig.

– Vi setter sammen lag, og alle som har lyst kan være med. Det er ingen påmelding, men bare å møte opp, inviterer Hege Holth.

TØMRERFIRMAET

Brødrene Nordgaard

Bjørkebekk, 1798 Aremark

Vi utfører alt innen

- Nybygg
- Rehabilitering av hus og hytter
- Murerarbeid
- Støping

Frode Nordgaard
Tel. 48 18 59 24

Lars-Erik Nordgaard
Tel. 93 25 48 19

– Det er veldig gøy og en ny erfaring å være filmskuespiller, sier Freddy Hagen fra Ørje. Som eneste lokale amatør har han en rolle med replikker i miniserien om Stubbefolket som i sommer er blitt spilt inn i Grenseland. Tre dagers filming skal bli til seks-syv minutter i det ferdige produktet.

Foreldre: Stikk innom!

Hos oss får den nyfødte et deilig babysett i frotté: badehåndkle med hette samt siklesmekk og vaskeklut + 200 kroner på sparekonto. Og sparegris, selvfølgelig!

Velkommen!

Marker
sparebank
– førstevalget

Ørje – Aremark – Rømskog – Rakkestad – Moss – Tlf. sentralbord 69 81 04 00

www.marker-sparebank.no – epost@marker-sparebank.no

Et meget profesjonelt filmteam har jobbet med innspillingen for Fantasifabrikken og sørget for det som etter alle solemerker vil bli flott reklame for distriktet fra idylliske steder som her i Strømsfoss sluse.

Intet overlates til tilfeldighetene på film. De tre episodene som er filmet i sommer, er solgt til NRK TV, og de kan med litt hell få følge av ytterligere tre eller seks episoder.

Kaptein Hagen tilbake på trygg grunn

Han har vært med på litt av hvert, Freddy Hagen, men innspillingen av filmen om Stubbefolket ga helt nye utfordringer. Nå er skuespillerinnsatsen bokstavelig talt i boks – for denne gang.

TORE ROBERT KLERUD, TEKST OG FOTO

For om skuespillerkarrieren er temmelig fersk, så har den allerede gitt såpass mersmak at Hagen er klar på kort varsel dersom filmselskapet ringer igjen. Og det håper han de gjør allerede når det om et år eller to kan bli snakk om flere episoder av eventyrserien om Stubbefolket.

Han håper både på egne og hele distriktets vegne. For det han har sett i løpet av noen meget hektiske dager som skuespiller synes han lover godt når det gjelder reklame for distriktet.

– Kjempefin reklame

– Jeg kan ikke skjønne annet enn at dette må bli kjempefin reklame for hele Grenseland. Flotte naturbilder og mye fokus på skogsområdene og Haldenkanalen, sier han.

Og han vet hva han snakker om. I løpet av sine tre dager på filmsettet fikk han oppleve også skuespillermedaljen baksiden, med masser av ventetid mellom opptakene. I ledige stunder kikket han såpass på filmfolkenes monitorer at han vet at det som vil komme ut på hele folkets TV-skjermer, trolig tidlig neste sommer en gang, er av topp kvalitet.

– Vi var ekstremt heldige med været de dagene jeg var med. En morgen var det riktignok litt disig, men da dro de på noen filtre og greier på kameraene, så da jeg kikket på opptaket i monitoren etterpå var det søren meg solskinn der også, sier han imponert.

Ikke å undres over, i og for seg. For det er profesjonelle krefter Fantasifabrikken har hyret inn for å feste de tre første halvtimesepisodene av historien om Stubbefolket til filmrullene. Eller harddiskene, rettere sagt. Filmteamet, som i sommer har gjort opptak flere steder både i Grenseland og på svensk side, har bestått av både nordmenn og svensker på både lyd og bildesiden. Og manusforfatter Morten Myklebust har selv hatt overoppsynet med produksjonen.

Flere episoder

Etter de tre episodene som nå er filmet foreligger det ferdig manus til ytterligere tre episoder, og etter hva vi forstår er en idéskisse klar for nye tre episoder deretter igjen. Fremtiden til prosjektet vil selvsagt avhenge av hva NRK bestemmer seg for når de første tre episodene har rullet over skjermene.

Det er Freddy Hagen også spent på. Fruktene av hans skuespillerinnsats vil bli å se i episode 2, der han spiller en jovial og langskjegget kaptein på dampbåten «Engbret Soot». Han er etter hva vi har brakt i erfaring den eneste skuespilleren med egne replikker som er rekruttert fra våre kommuner, og han omkranses av så vel profesjonelle skuespillere i tyngre roller som en hel flokk lokale aktører i statistroller.

– Min figur er jo sentral i forbindelse med båten og vassdraget, og jeg håper at de vil beholde noe av persongalleriet de nå har skapt dersom de skal lage flere episoder. Både av hensyn til serien,

men også fordi jeg har lyst til å gjøre dette igjen, ler han.

Skulle det bli nye filmoppdrag til Hagen neste år, eller eventuelt året deretter, trenger han litt tid til å forberede seg. Han har tradisjon for å la skjegget gro fra senhøsten og frem til første lørdag i juni.

Pinlig langt skjegg!

– Men jeg pleier å holde det på et anstendig nivå. I år måtte jeg la både hår og skjegg gro, og det var ikke fritt for at det var litt pinlig enkelte ganger i møter og slikt i jobbsammenheng, når man så ut som en lasaron. Men folk har syntet det var gøy når jeg fortalte om bakgrunnen for skjeggpriyden, og det er jo artig, sier Hagen.

Han betyr at han ikke har fått merkbare stjerner etter filmingen. Ei heller har han blitt rik. Men gøy, ja det har det vært. Nå blir det litt kjedelig å vente helt til neste år før resultatet kommer på TV. Men kanskje ringer telefonen med nye tilbud allerede før den tid...

– Jeg har ikke laget noen «portfolio» som jeg har levert til filmselskapet. Men man vet jo aldri. Dukker det opp behov for en spesiell karakter så kan det jo hende at noen husker noen som har vært med tidligere, sier han.

Merkeligere ting har hendt. Og Hagen er klar hvis anledningen byr seg.

Men for kapteinen i historien om Stubbefolket er filmingen slutt for denne gang, uansett om det skulle oppstå behov for en ekstra scene når de kommer til klippingen. Da kan ikke Hagen hjelpe til. Han er nemlig ferdig med sin private klippeseanse.

Skjegget forsvant få timer etter at siste scene var i boks...

Fremtidens bønder?

Anders Knoph (fra venstre), Ida Svarød, Lotte Lagerholt, Kim-Michael Olavesen og Andreas Due fikk bryne seg på «Landbruksspillet».

Tiende klasse ved Aremark skole brukte en skoledag i juni på å spille gårdbruker, med hjelp av Bondelaget. Men om «Landbruksspillet» er med på å rekruttere fremtidige bønder – det gjenstår å se.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Gunnar Ulsrød i Aremark Bondelag og Odd Lilleng, landbrukssjef i kommunen, brukte dagen på å hjelpe ivrige tiendeklassinger med «å drive» gård og føre regnskap. Elevene kunne velge mellom tre ulike driftsformer: Melkeproduksjon og korn, gris og korn eller økologisk med melkeproduksjon.

Ta konsekvensene

– «Landbruksspillet» gir et innblikk i hvordan det er å drive gård en sesong, og hvordan forskjellige valg gir sine konsekvenser. Selv om oppgaven tar utgangspunkt i å drive gård, er regnskapet det samme når en skal drive bensinstasjon eller butikk, sier Odd Lilleng.

Hvordan skal en finansiere gårdskjøpet, driften av

gården og kjøp av maskiner? Hva skjer når en blir syk og trenger avløsning, og hvilke tilleggsmønstre kan man drive med på gården? Hvordan er det med gjødsling og sprøyting? Og hva velger en å dyrke på gården? Alt dette måtte tiendeklassingene tenke gjennom og ta stilling til.

– Oppgaven viser at en må ta konsekvensene av de valgene en gjør. Man er pålagt å kjøpe maskiner. Skal en velge nytt, eller er det bedre å kjøpe brukt og spleise med naboer? Velger man det siste, bør en tenke på utgifter til reparasjoner på sikt, forteller Lilleng og Ulsrød.

Lotte Lagerholt, Ida Svarød, Andreas Due, Kim-Michael Olavesen og Anders Knoph syntes de lærte mye i løpet av dagen.

– Vi lærte å føre regnskap, og vi fant ut at det er mye mer jobb en det vi trodde, sa tiendeklassingene.

Terningskast seks!

For fjerde gang har Labb, Norges mest solgte hundefôr, blitt kåret til “best i test”. Denne gang med terningskast seks i VGs store test av tørrfôr til hunder.*

Best i test!

I VGs store test av tørrfôr til hunder

I FK butikken er vi levende opptatt av at ditt kjæledyr skal trives. Vi har mer enn 100 års kunnskap om utstyr og fôr til dyr, og denne kompetansen deler vi også med deg som har hund.

Labb gikk seirende ut av VGs store test av tørrfôr til hunder i skarp konkurranse med ni av Norges ledende hundefôrmerker. I tillegg til å score høyt på næringsinnhold var også den gunstige prisen avgjørende for seieren. Godt for hunden og godt for lommeboka.

Testen konkluderer med at norsk-produsert fôr er på topp. Og i tillegg til Labb kan vi tilby det helt nye premium hundefôret Appetitt, Norges ferskeste hundefôr. Valget er ditt.

Kom innom FK butikken og gjør Norges beste kjøp på hundefôr!

* Testen er utført ved Eurofins Norsk Matanalyse i Moss og vurdering av analyseresultatene er gjort av førsteamanuensis Øystein Jan Ahlstrøm ved Universitetet for miljø- og biovitenskap i Ås. Gjengitt i VG 26.07.2009.

www.fk-butikken.no

Labb

For ytterligere informasjon se www.agripet.no

Elgidyll i åkeren

Denne elgkalven fant idyllen på et jorde ved Sukken i Rødnes tidligere i sommer. Vel vitende om at det er nok å spise, og at det ennå er en stund igjen til elgjakta.

(Foto: Siri M. Dalnoki)

Abonnement på Avis Grenseland

Avisa Grenseland kommer ut hver måned (minus juli) til alle husstander i Aremark, Marker og Rømskog. Mange tidligere innbyggere og hytteiere ønsker imidlertid å følge med på det som skjer i Grenseland. Da er et abonnement til kr. 250,- i året løsningen. Inkludert i prisen er en større sommeravis som kommer i mai hvert år.

Et abonnement på Avisa Grenseland kan også være en fin gave til slekt og venner som har flyttet ut.

Ta kontakt:

Postadresse:
Avisa Grenseland
Byline AS
Fosby
1798 Aremark

Epost:
post@byline.as

SMS:
99 22 1798

butikken

Levende opptatt av det

Med etableringen av Balfour Beattys sveiseverksted har jernbanen kommet til Ørje. Men noe tog kan man ikke se sporene av. Foreløpig...

Bringer jernbanen til Ørje

TOR ROBERT KLERUD, TEKST OG FOTO

Det har gjennom hele den moderne historien versert planer om jernbane gjennom Marker, men ingen hadde vel trodd det skulle gå så fort. I disse dager legges de første svillene utenfor Balfour Beattys nye tilholdssted på Kilebu.

I første omgang er det snakk om 40 meter fullskala jernbanespor. Og særlig mer vil det nok ikke bli, heller. Sporet er nemlig ment som en demonstrasjonsinnretning for både internt bruk i firmaet, men også som et utstillingsvindu for jernbaneinteresserte publikummere.

Det forteller Jon Jessesen, markingen som både har fått jernbanegiganten til å etablere seg i Ørje og fått ansvaret for å lede avdelingen. Balfour Beatty er etablert over store deler av verden og driver med utvikling, bygging og vedlikehold av alle former for jernbanestruktur. I Ørje er knutepunktet for et av sveiselagene som server i hovedsak den sydlige delen av landet, men som også blir sendt til meget fjerne strøk når det trengs.

En livsstil

–Vi er mye ute på reise, tungt arbeid og ubekvem arbeidstid. Men det blir en livsstil, og har man fått smaken på dette, så vil man ikke noe annet. Dessuten er det bra med penger i det, sier Jessesen.

– Rallartradisjonen lever altså videre?

– Ja, rent bortsett fra at det er blitt en beskyttet tittel slik at vi ikke får lov til å bruke den, ler han.

Balfour Beatty er ett av flere firmaer som samarbeider med statlige Jernbaneverket om bygging og reparasjon av det norske jernbanenettet. Det er imidlertid det eneste privateide og har de siste par årene vokst betydelig i Norge. Jessesen fikk i oppdrag å se etter egnede lokaler for en base for et nytt sveiselag som skulle bygges opp, og han møtte ingen motforestillinger da han lanserte Ørje.

– Men det er mange lokale som lurer, ja. De lurer på hva vi skal drive med her ute, langt fra nærmeste jernbanespor, ler han.

Svaret er enkelt. De har mye utstyr som skal lagres og vedlikeholdes mellom slagene, og enkelte jobber kan også forberedes delvis på verkstedet. Det passer lokalene på Kilebu ypperlig til, og husleien er en bagatell i forhold til eksempelvis Oslo, forklarer han.

– Dessuten har vi mange ansatte som kommer langveisfra og jobber turnus, og i lokalene her har vi plass til å lage noen midlertidige boenheter også som de kan oppholde seg i når vi ikke er ute på oppdrag, sier Jessesen og peker på den økte komforten man får på den måten i forhold til en vanlig brakkerigg.

Markingen Jon Jessesen har fått med seg sin arbeidsgiver Balfour Beatty på å etablere en base for ett av sine sveiselag i Ørje. Snart skal de første 40 meterne med jernbanespor bygges utenfor verkstedet på Kilebu.

Lokal interesse

Det har ikke manglet på interesse fra lokalbefolkningen etter at han etablerte sveiseverkstedet på Kilebu. I løpet av høsten regner han med at bortimot 15 mann kan få sin base her, og intet gleder ham mer enn at folk tar kontakt for å lære mer om hva han driver med. Som jernbaneentusiast er han nemlig glad for å kunne vise frem hva de driver med, teknikker for sveising og legging av jernbaneskinner, og han har klokkertro på at jernbanen går en lysende fremtid i møte i Norge.

– Det er miljømessig riktig, og siden spleiselag med offentlig og privat finansiering er vanlig blant annet på veinettet, ser jeg ingen grunn til at ikke det også skal kunne skje i større utstrekning på jernbanen. I Balfour Beatty er vi forberedt på at dette kan medføre mye ny aktivitet, og Ørje er et veldig riktig sted å være i den forbindelse, også i forhold til interessante nye prosjekter på litt sikt, sier han.

– Å ja? Så det er altså ikke bare spøk, dette med å bygge jernbane i Marker?

– De 40 meterne vi bygger nå er nok bare til pynt og internt bruk. Men på litt sikt bør absolutt planene om jernbane mellom Karlstad og Mysen tas frem igjen. Traseen er jo til og med planlagt i detalj, så her er det bare å begynne å bygge. Vi er klare, forsikrer Jessesen med glimt i øyet.

GRANLI RØR

Nybygg • Rehabilitering • Service

Sanitæranlegg • Varmeanlegg

Kloakkrensing • Vannrensing • Gassanlegg

Storgata 43 1870 Ørje
Tlf. 69 81 12 71 • Mob. 90 91 42 32
stig-erik.granli@granliror.no

- Data, skrivere
- Kopimaskiner
- Programvare
- Telefonløsninger
- Reparasjoner service
- Digitalt video/fotoutstyr
- Kontorrekvisita
- Mobiltelefoner

TOTALEVRANDØR INNEN

IT-RELATERTE

PRODUKTER OG TJENESTER

KOPIERING

sort/hvitt og farger

- Hefteproduksjon A4/A5
- Sanghefter
- Flyers/Reklamemateriell
- Kopiering opptil A3

MOBILT BREDBÅND

fra ice.net

Vi forhandler:

SluseByen D@ta AS

Tvilling gt. 1A Ørje. Tlf. 69 81 20 15. Fax. 69 81 20 16
E-post: post@slusebyendata.no

Dagny Ørken var kjempeglad for å få 2. premien i Kanalmuseets rebusløype.

VALG

STORTINGSVALGET 2009

FORHÅNDSSTEMMEGIVING

Stortingsvalget er søndag 13. og mandag 14. september. Dersom du er forhindret fra å stemme disse dagene kan du forhåndsstemme. Forhåndsstemmer mottas på rådhuset og lensmannskontoret mandag til fredag fra og med 10. august til og med 11. september kl. 8:15- 15:00, samt på rådhuset lørdag 15. august og søndag 6. september kl. 12:00 – 15:00.

FOSBYKOLLEN

Det gis anledning til å forhåndsstemme på Fosbykollen torsdag 10. september kl. 10:00 – 14:00.

STEMME HJEMME

Hvis du ikke kan møte opp i valglokalene på valgdagen på grunn av sykdom eller uførhet, kan du sende søknad til valgstyret og be om å få stemme hjemme. I søknaden til valgstyret må du opplyse:

- Hvorfor du ikke kan møte i valglokalet.
- Fullt navn og fødselsdato.

Søknadsfrist senest mandag 7. september.

VALGTING

Det er for valget 2009 én valgkrets i Aremark kommune og **Furulund allbrukshus** vil bli benyttet som stemmelokale for hele kommunen.

Valget holdes:

Søndag 13. september kl. 14.00 – 19.00

Mandag 14. september kl. 09.00 – 19.00

Vilkåret for å få avgitt stemme er at du var manntallsført i Aremark pr 30.06.09.

For de som har behov for skyss til valglokalet mandag 14. september vil kommunen, i samarbeid med partienes skyssordning, være behjelpelig med å samordne slik transport.
Tlf. 69 19 96 00

Adresse: Aremark kommune
Valgstyret
Rådhuset
1798 Aremark

Tlf rådhuset: 69 19 96 00
Tlf lensmannskontoret: 69 19 83 00

Aremark kommune

«Ordførerens fløtærlotto» var et populært innslag under Kanallekene i Ørje. Premien på 20.000 kroner gikk til Per Gasman.

Hyggelig fam

www.going.no

Go'ing - unike produkter til liten og stor!

Vognposen Thermo 105

er en rimelig kvalitetspose. Vind- og vannavstøtende. Tykt vattert med en myk innside av fleece. Hull til 5 punkt sele. 105 cm lang. Markedets rimeligste? Kun

Kr. 395,-

Go'ing fører kvalitetsprodukter med flerbruksmuligheter og spennende design. F.eks. stelle- og reisevesker, vogn- og bilstolposer, nattposer, ullprodukter, leker og gaveartikler til liten og stor.

GO'ING
www.going.no
99 46 49 89

De minste lekte på Bruget i sommervarmen...

...mens andre målte krefter i padling og svømming i Tangen.

iliearrangement

Fiskekonkurranse, fløtærlotto og rebusløype sto på programmet da Kanallekene ble arrangert for første gang. Med strålende sol ble det en hyggelig dag der det vanket premier til store og små.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Ildsjeler i Marker Sportsfiskeklubb var godt fornøyd med at 17 juniorer deltok på fiskekonkurransen på Bommen. Leder Sten Burås stakk av med mesteparten av premiene. Totalt deltok 27 ivrige fiskere.

Kjærkomne kroner

Kanalmuseets rebusløype var populær. Godt over 50 svarte på spørsmålene i nydelig sommervær. At sola skinte var også en fordel for politikerne og ungdommen som var med på vannstafetten i Tangen. To lag med lokale politikere kjempet mot et lag med ungdommer, og førstnevnte måtte ikke overraskende se seg slått i padling og svømming med oppblåsbare dyr. Politikernes innsats var imidlertid upåklagelig.

Dagens høydepunkt var kanskje «ordførers fløtærlotto». Rundt 350 mennesker samlet seg på begge sider av slusene for å se hvilken «tømmerstokk» som nådde målstreken først. Vinneren ble først offentliggjort på slutten av dagen, og den heldige vinneren av 20.000 kroner var Per Gasman.

Stjerna 4H, som hadde solgt 200 fløtærlotto-lodd, fikk selv samme sum for jobben, noe som var kjærkomne kroner.

Kanallekene 2009 ble et vellykket, hyggelig familiearrangement, som kanskje har kommet for å bli. Det eneste som manglet denne dagen var Eastside Event, som driver med parasailing. Mange hadde gledet seg til denne posten på programmet, men hvorfor den ikke ble noe av var uvisst.

Ungdommen vant velfortjent oppblåsbare badedyr etter innsatsen i vannstafett mot lokale politikere.

Sluttavvirkning
Tømmerhogst
Tynning
Tømmerkjøring

GRANLI SKOG AS
Kallak, 1870 Ørje
Telefon: 916 20 705, 909 13 028

REXON
Jaktradio fra 1990,-
15 % på tilbehør
Bestill varer nå!

ZODIAC

MID·point
solutions

www.midpoint.no

Tenk på oss når turer planlegges!
Be om et pristilbud.

GRENSEBUSSEN
Knut Espelund • 1870 Ørje
Tlf. 69 81 41 17 • 909 29 380

MOSBÆKS BILVERKSTED

- GODKJENT BILVERKSTED
- EU-KONTROLL
- DIAGNOSESENTER ALLE TYPER BILER

ALT I BILREKVISITA & BILDELER

I SAMARBEID MED MEKONOMEN

Storgt 36, 1870 Ørje. Tlf.: 69 81 10 40 Mob.: 92 64 17 50

Mange har noe på hjertet.

Vi hjelper til med å få det ut.

w w w . b y l i n e . a s

Aldri før har det vært så mange flotte amerikanske biler i Strømsfoss. Og aldri før har så mange mennesker besøkt Strømsfossdagen. Årets arrangement ble en kjempesuksess.

Folkefest i Fossen

Strømsfossdagen i år må ha vært tidenes best besøkte. Vi har ingen eksakte tall, men maken til folkehav har neppe vært sett i denne delen av Aremark. Fra tidlig morgen til langt på kveld var det folk overalt.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

Selve arrangementet fulgte samme lest som tidligere; boder, musikk, rømmegrøt, utstillinger og diverse underholdning. En tradisjon er det også blitt at flotte amerikanske biler tar en avstikker fra det store amcar-stevnet i Halden for å vise seg frem på bygda. Denne gang var kortesjen «lang som et vondt år». Hvor mange hundre dollarglis som cruiset gjennom Strømsfoss vet neppe noen, men imponerende var det. Og folk fikk se, høre og oppleve de mest fantastiske modeller. Utvilsomt et høydepunkt. Selv klarte undertegnede å havne midt i kortesjen. Med Cadillac, Buick, Oldsmobile, Mercury og Chevrolet så langt øyet kan se, både foran og bak, føler man seg temme-

lig utafor! Særlig når turen går i sneglefart gjennom Strømsfoss og publikum lurar på hva den «lille europeeren» har å gjøre i det gode selskap.

D/S «Turisten»

En stor opplevelse var det selvsagt også at D/S «Turisten» var på plass ved den flotte brygga. Den gamle Dronningen har gitt hele Haldenvassdraget en ny dimensjon. Sammen med flere andre staselige båter ga også dette et løft for arrangementet.

At arrangørene denne gang ble velsignet med flott vær gjorde dagen perfekt. Strømsfoss har fått en ansiktsløftning de seneste årene. Strømsfossdagen viste at det gamle knutepunktet igjen vil være en viktig del av Aremark. «Det er i Fossen det skjer!»

Forberedt på svineinfluensa

Også i Grenseland har man forberedt seg på svineinfluensaen. I Aremark, Marker og Rømskog er det tatt forholdsregler, og kommuner og barnehager har fokusert på hosteteknikk og generell hygiene.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

På de tre kommunenes hjemmesider (www.aremark.no – www.marker.no – www.romskog.no) ligger informasjon om svineinfluensa og hva den enkelte innbygger bør gjøre.

– Vaksinen kommer trolig i slutten av september, sier kommunelege Rita Martinsen i Aremark. Hun forteller også at både skole og barnehager har fått spritdispensere til bruk for ekstra god håndhygiene.

www.pandemi.no

Det er viktig å sørge for at smitten ikke spres. Et

virkemiddel er å holde barna hjemme fra skole eller barnehage i minst sju dager dersom de blir influensasyke.

Myndighetene har fyldig informasjon om svineinfluensaen på en egen hjemmeside: www.pandemi.no

Her kan du blant annet lese om hva du bør gjøre for å hindre spredning av sykdommen:

Hvordan merker jeg at jeg er blitt smittet?

De vanligste symptomene er de samme som ved vanlig influensa: Feber, hoste, vondt hals, kroppssverk og hodepine.

I hvor lang tid kan en smittet person smitte andre?

Personer med svineinfluensa er smittsomme

så lenge de har influensasyntomer og inntil sju dager etter at sykdommen startet.

Hva gjør jeg hvis jeg blir syk?

Tidligere friske personer, som har milde influensalignende symptomer, behøver ikke å kontakte fastlege eller legevakt. Det er heller ikke nødvendig å ta prøver eller bruke forebyggende medisiner. Men dersom du tilhører en av risikogruppene, eller har spørsmål, kan du ringe fastlegen eller legevakten. Ikke møt opp direkte uten avtale på forhånd.

Hvordan kan jeg beskytte meg mot sykdommen?

Vask hendene ofte med såpe og vann eller eventuelt alkoholbaserte desinfeksjonsmidler. Begrens nær kontakt med syke personer. Dekk til nese og munn med papirhåndkle når du hoster eller nyser.

Hvor farlig er det nye viruset?

Ny influensa ser så langt ut til å gi mildere sykdom enn vanlig sesonginfluensa.

Et show en verdensmester verdig

Det holdt ikke helt frem for hovedpersonen Ola i par-konkurransen, men han fikk sin revansje mot erkekonkurrenten Jönsson i landskampen – etter at regnet hadde skyllet bort publikum.

Stjernene sto tett som på en julaftens himmel på startstreken. Mest jubel høstet naturlig nok Ola Vigen Hattestad selv, men også humørsprederen Odd-Bjørn Hjelmeset var en populær mann blant publikummere og autografjegere.

Ikke alle syntes snø i juli var en god idé. I hvert fall ikke når man kunne falle og bli både kald og våt...

En stor og entusiastisk folke- mengde trosset værvarslet og fikk med seg et friskt skishow på Kjølén Sportcenter ved Ørjegrensen i sommer. Et show som viste at Ola såmenn takler alle forhold.

TOR ROBERT KLERUD, TEKST OG FOTO

Det var barn, det var voksne, det var slitne dugnadsarbeidere som hadde kjørt snø hele dagen for å lage 500 meter skiløyper. Og det var den andre juli. Alle faktorer som tenkes kunne, både sannsynlige og usannsynlige, var tilstede for å gjøre Olas Showrenn til en minnerik begivenhet.

De mest optimistiske snakket om 1.500 publikummere med smått og stort. Uansett var arrangørene fornøyde, og det var publikum også. Etter en underholdende opptakt med profesjonelle

speakere og høytidelig signering av sponsorkontrakter med Olas nye lokale sponsorlag begynte alvoret, til stor interesse fra både publikum og pressefolk fra alle tenkelige kanter og hold.

20 grader og regn

Det var godt over 20 varmegrader og sol da det hele startet. «Pent», men ikke videre formålstjenlig i forbindelse med skirenn. Før begivenheten hadde gått over i historien hadde også ett av sommerens mange skyfall inntatt arenaen, og det er naturlig å anta at forholdene må ha påvirket det sportslige betraktelig, selv om de fleste i ærlighetens navn fikk temmelig like forhold.

Forutsetningene for å takle det hele kan i det minste ha variert noe, i vår barndom var i hvert fall ikke 20 plussgrader og høleregner utfordringer som lot seg løse ved å kikke på tabellen i smørkofferten.

Uansett, det var ingen sure miner denne dagen, og de mange skistjernene lot til å ha det like hyggelig som både publikum og hovedpersonen selv. De satset friskt i flere dueller i prologen, og selv om det ikke ble Ola som vant den første konkurransen, fikk lokalpatriotismen alt den kunne

tåle i og med at Vegar Hattestad Jensen vant i team med publikumsyndlingen Odd-Bjørn Hjelmeset.

Skår i gleden

Skåret i gleden var selvsagt at dagens sportslige høydepunkt, etter at lokale ungdommer hadde fått sjansen til å måle krefter med hverandre, regnet totalt bort. Landskampen utviklet seg til selve skolebokdefinisjonen på hva langrennsprint handler om, i hvert fall sett på bakgrunn av de siste års mest dramatiske øyeblikk i sporten.

Det hele endte oppskriftsmessig som en duell mellom Emil Jönsson og Ola Vigen Hattestad, en duell som hadde alt vi setter pris på – inklusive norsk seier. Men da hadde altså en vegg av regnvann beveget seg inn over området og skremt hjem de aller fleste, og det er tvilsomt om noe kamera fungerte lenge nok til at resultatet ble dokumentert.

Det var sikkert ikke den seieren som betydde mest for Ola Vigen Hattestad denne sesongen, men kanskje likevel en av de han husker best. Og skulle det gå like bra neste år kan de ivrige dugnadsarbeiderne på Kjølén Sportcenter bli nødt til å spare snø til en ny markering i juli...

Langt til Rømskog?

Rømskog ligger riktignok litt utenfor allfarvei, men så langt unna resten av sivilisasjonen som dette skiltet skulle tilsi ligger kommunen slett ikke. Her er det viltige hender som har tatt frem tuspennen. Kanskje har de kjørt og kjørt og aldri følt at de kom frem. Eller kanskje noen frustrerte rømsjinger vil skremme folk til å bli hjemme. For skiltet står på vei ut av Rømskog, i retning Ørje.

(Foto: Øyvind Ottersen)

Fotokonkurransen

Fotokonkurransen i Avisa Grenslands sommerutgave har fått forlenget frist.

– Vi har oppdaget visse problemer med epost-adressen vår. Derfor kan noen ha hatt problemer med å sende inn svar. Vi forlenger derfor fristen til ut september og kommer samtidig med ny epost-adresse, sier Finn Wahl i Marker Fotoklubb.

Send svarene til:
fiwa@halden.net

Det var stor stemning under åpningen av årets utstilling på Galleri Stabburet, og fra v. Knut Oddvar Solberg, David Een Sture, John Thørrisen, Marit Eide Rosendal, Karin Kristiansen og Jesse Enqvist (sittende) var fulle av lovord overfor gallerist Beate Nicolaissen til høyre. Unni Kvisler var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Populær kunstoase på stabburet

I løpet av sommeren har svært mange latt seg lokke til kunstutstillingen på stabburet hos Beate Nicolaissen på Lund i Marker. Men få har handlet.

TOR ROBERT KLERUD, TEKST OG FOTO

Men det er hun heller ikke vant med at de gjør. I de tre årene hun har latt kunstnere av større og mindre kaliber få innta stabburet med sine arbeider i sommermånedene har det alltid vært stor interesse for å se, men adskillig mindre for å kjøpe, forteller hun.

– Det har jo selvsagt med det å gjøre at en del av kunstnerne er ganske kjente, og det gjør jo at det fort blir snakk om litt penger hvis man skal kjøpe noe, påpeker hun.

Kreativ bonde

Men den kreative og alternativt tenkende bonden på Lund gård har ikke tenkt å la det stoppe seg. Bare å få vise frem kunsten for et interessert publikum er hyggelig, og det er god markedsføring for kunstnerne, mener hun og legger til at de kommer strømmende til, gjerne fra hele Østfold for å se sine favorittkunstners seneste arbeider.

I år var det, som tidligere, en blanding av mer og mindre kjente navn som stilte ut i Galleri Stabburet på Lund. De aller fleste med bilder, men også enkelte tekstilarbeider. Marit Eide Rosendal, Knut Oddvar Solberg, Karin Kristiansen, David Een Sture, Jesse Enqvist, Unni Kvisler og John Thørrisen var alle representert på sommerens utstilling. Flere av dem passet også på å gi kudos til galleristen for både gjestfriheten og innsatsen med å gjøre det gamle stabburet om til et meget særpreget galleri, da vi snakket med dem på åpningen i begynnelsen av juli.

I disse dager tas utstillingen ned, og Beate Nicolaissen begynner å planlegge hvem som skal pryde veggene i stabburet neste sommer. Og i mellomtiden skal hun også fortsette å arrangere huskonserter og diverse andre kulturelle evenementer hjemme i stua.

– Og da er det aldri noe problem å få folk til å åpne lommeboken, selv om det sitter litt lengre inne å handle kunst til å henge opp hjemme, ler hun.

Etterlengtet comeback for 1700-tallsbygning

Etter 14 år på lager skal den gamle svalgangsbygningen fra Vestgård i Øymark gjenreises på Store-Moen ved Nordre Fort.

TOR ROBERT KLERUD, TEKST

Det har vært stilt om skjebnen til den gamle Vestgårdstua i lang tid. Men det betyr som kjent ikke at det ikke skjer noe.

Det var på siste halvdel av 1990-tallet at Haldevassdragets Kanalmuseum fikk spørsmål om de ville overta den gamle hovedbygningen på gården Vestgård i Øymark. Det hadde ikke bodd folk i bygningen siden sekstitallet, de øvrige husene i tilknytning til tunet var revet, og nå sto også hovedbygningen for tur.

Kunne ikke si nei

– Bygningen er en av svært få svalgangshus som er igjen i Østfold, og da vi fikk tilbudet, var det for godt til å si nei til, minnes leder i museumsstiftelsen, Reni Braarud. For å gjøre en lang historie noe kortere ble det samlet entusiasme og

arbeidskraft nok til å få plukket huset ned og merket det på forsvarlig måte, før det hele bokstavelig talt måtte legges i bero i påvente av diverse beslutninger.

Nå skjer det endelig ting. Kommunens eendom Store-Moen, som ligger ved tidligere Ørjetun og ved siden av veien opp til Nordre Fort, er vedtatt å bli den gamle Vestgårdstuas nye hjem. Når dette leses, skal det grøveste være unnagjort av arbeid med å bygge et gammeldags steinmurfundament til huset.

Møysommelig arbeid

Neste skritt på veien blir å gå igjennom og få klargjort de lagrede stokkene, slik at kyndige hender kan begynne på det møysommelige arbeidet med å gjenreise den særpregede bygningen. Man er i ferd med å gjøre avtaler med håndverkere som kan ta på seg en slik oppgave, men dette er ikke kommet så langt ennå at Braarud tør spekulere i når huset kan være oppe på sin nye tomt.

– Men det kommer til å bli fint, sier hun og legger til at også finansieringen av prosjektet er så godt som klar.

– Vi har for øvrig også huset fra Ekenes, en gammel husmannsplass under Søndre Eng, lig-

gende demontert. Dette fikk vi også tatt ned for rundt 14 år siden, og det vil være på tide å få tatt tak i det igjen også, sier hun.

Også Ekenes-huset ligger an til å få ny adresse på Store-Moen.

– Vil dette si at det er et komplett lite bygdetun på gang i Marker?

– Nå tror jeg vi skal ta én ting av gangen, ler Braarud, men legger til at hun ser at dette på sikt kan bli et meget interessant område.

– Det høres kanskje rart ut at kanalmuseet har engasjert seg i disse bygningene, men museets oppgave er jo å vise kulturhistorien i tilknytning til vassdraget, hvordan folk levde. Og det får vi langt større muligheter til gjennom disse bygningene, slår hun fast.

Reni Braarud er glad for at kanalmuseet også engasjerer seg i arbeidet med å bevare gamle hus. (Foto: Siri M. Dalnoki)

Elevene i 10. trinn på Marker skole fikk mange sterke opplevelser under turen til Polen og Tyskland. Her får de høre om konsentrasjonsleirene under annen verdenskrig.

Sterke opplevelser

Avgangsklassen ved Marker skole var på forsommeren i Polen og Tyskland på skoletur. En lang og interessant tur med besøk i konsentrasjonsleirer, Stasi-fengselet og saltgruva Wieliczka. En reise full av sterke opplevelser. Denne rapporten er skrevet av en av deltakerne.

JULIE WAHL NESSET, TEKST OG FOTO

Vi visste på forhånd lite om hva som ventet oss. Få hadde vært i Polen og Tyskland. Disse hadde ekstra store forventninger. Etter en reise på 30 timer ankom vi hotellet i Krakow. Mye spennende var i vente.

Fangenes eiendeler

Det første vi gjorde i Polen var å besøke Auschwitz og Birkenau. De største og mest kjente konsentrasjonsleirene fra 2. verdenskrig. Opplevelsene var sterke, men ikke så voldsomt som vi hadde trodd. Sommerværet, med sol og deilig temperatur, gjorde sitt til at alle opplevelsene ikke gikk så sterkt inn på oss som vi hadde trodd. Det de fleste mente var det verste å se var brakkeene der barna sov og ustillingene med fangenes eiendeler, slik som sko, koffert, barnas leketøy og briller.

Saltgruva Wieliczka var en langt hyggeligere opplevelse. Det var spesielt å se hvor mye som fantes der nede, og vi syns vi hadde fått sett en god del. Det vi så, viste seg å bare være 1 prosent av hele saltgruva.

Hemmelig fengsel

Å komme til Tyskland var også ganske spennende. Vi var på besøk i Stasi-fengselet, et hemmelig fengsel som Sovjetunionen styrte under Den Kalde Krigen. Stasi-fengselet er ikke et vanlig fengsel. De brukte psykiske metoder på fangene for å få dem til og innrømme hva de hadde gjort (eller ikke gjort). Vi fikk se forskjellige celler, og guidene fortalte om ulike metoder som ble brukt.

Stasi-fengselet brukte kamuflerte varebiler til å hente fangene, og man kunne kjøre rundt i flere timer slik at fangene ikke viste at de fortsatt var i Berlin.

Flere leire

På vei hjem var vi også innom konsentrasjonsleirene Sachsenhausen og Ravensbrück. I Sachsenhausen hadde vi også med oss et annengenerasjons tidsvitne. Mesteparten av de norske fangene satt i Sachsenhausen, og det var, som i Auschwitz og Birkenau, sterke opplevelser da vi så bilder og var i de forskjellige brakkeene.

Ravensbrück var en kvinne- og barneleir. Vi fikk ikke like sterke opplevelser der som i Auschwitz, fordi brakker og andre bygninger var revet. Det meste vi så i Ravensbrück var bilder. Etter minnestunden la alle ned roser på sjøen, fordi mesteparten av aska fra krematoriene ble kastet der.

joker
– helt i nærheten

www.joker.no

**Nærbutikken
er hjertet i
lokalsamfunnet
i Rømskog**

Tlf. 69 85 91 36

Åpent: 10–18 (9–15)

Bakgården
Restaurant
og Kaffebrenneri

Byens **spiserestaurant** i trivelige omgivelser
GOD OG VARIERT MENY, basert på de beste råvarer!
... litt sydlandsk stemning.

Fra vårt **kaffebrenneri** serverer vi enkle **LUNSJRETTER OG EGENBRENT KAFFE** i mange varianter. Også salg i **LØSVEKT**.

Velkommen til en god og annerledes opplevelse!

bakgarden-halden.no

Brann-Reidar varsler

Dårlige og skadede elektriske apparater er ofte årsak til brann. – Sørg for at apparater er i orden, og at det ikke er skader på ledninger! Et hus blir overtent i løpet av tre til fire minutter, påpeker brannsjef Reidar Sæther.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Nå som mange har kommet tilbake fra sommerferie, synes Reidar Sæther, brannsjef i Aremark og Marker, at det er nødvendig å understreke viktigheten av å sjekke sikkerheten i våre hjem. Ikke minst for å redusere faren for brann.

Se etter skader

– Folk har vært på ferie, og høsten nærmer seg. Det er viktig å sjekke røykvarsler etter ferien, for strømmen kan ha gått mens en har vært borte, sier brannsjefen.

For å sjekke om røykvarsleren fungerer, skal man trykke på testknappen. Men det beste er å bruke en stor fyrstikk og sjekke om alarmen blir utløst av røyken, tipser Reidar Sæther.

– Etter ti år skal røykvarsler byttes ut, understreker han.

Sæther forteller om flere branner i år forårsaket av feil bruk av elektrisk utstyr eller dårlig og ødelagt elektrisk utstyr.

– Denne her falt ned på gulvet og tok fyr, forklarer han mens han viser frem en utbrent arbeidslampe og legger til:

– En bør gå over elektriske apparater og ledninger og se etter skader. Blir det stor belastning på skadede ledninger eller apparater, kan det føre til brann. Særlig utstyr som bruker mye strøm bør sjekkes.

Service

Brannsjefen minner også om at brannslokkingsutstyr er påbudt.

– Alle skal ha brannslokkingsapparat eller brannslange, og det bør henge på et egnet, fast sted. Kravet er også minst en røykvarsler per boenhet. Alarmen skal høres fra soveværelset. Et hus blir overtent i løpet av tre til fire minutter. Da er det alfa og omega med tidlig varsling slik at en rekker å komme seg ut, sier Sæther.

Det finnes brannslokkingsapparater med pulver, skum eller CO₂. Førstnevnte er mest brukt i norske hjem.

– Pulverapparater skal snus på hodet minst en gang i året. Man skal også sjekke at trykket er riktig og står på grønt og se til at slangen er hel. Splint og plombe skal sitte i. Apparat skal på service etter ti år, uansett om det ser ut som det er helt i orden, sier han.

Åpen brannstasjon

I midten av september går «Brannvernuka» av stabelen og avsluttes med «Åpen brannstasjon» i Aremark og Marker 19. september. I Aremark blir det mulig å få utført service på brannslokkingsapparater denne dagen.

– Vi håper mange vil benytte seg av denne tjenesten på «Åpen brannstasjon». Da slipper man å reise utenfor kommunen for å få sjekket apparatet, sier Sæther, som avslutter:

– «Åpen brannstasjon» er på en måte barnas dag, med boller, brus og gratis hjelmer. Vi viser fram utstyr vi bruker og gir en demonstrasjon. I Marker får folk muligheten til å se på den nye brannstasjonen.

– Denne kan føre til brann, sier Reidar Sæther, som advarer alle mot å bruke dårlige og skadede elektriske apparater, ledninger og kontakter.

Mange unge aremarkinger benytter seg av den flotte ballbingen. Som disse tre, fra venstre Lars Kristian Bønøgård, Even Fagerhøi og Hans Martin Nilsen. I bakgrunnen er kameratene Michael Engebretsen (t.v.) og Bjørn Øyvind Ottersen i kamp om ballen.

Lars Martin Jæger er lærer ved Aremark skole og en av ildsjelene bak byggingen av ballbingen.

En svært vellykket ballbinge

I oktober i fjor fikk Aremark skole en ny ballbinge. Det var nokså kaldt på den tiden, men det stoppet ikke barna. Og nå som det er godt og varmt ute, strømmer det på med unge fotballspillere.

ULF SIGMUND OTTERSEN, TEKST OG FOTO

– Ballbingen har vært vellykket. Den blir brukt i hvert friminutt av både barn og ungdommer. De synes det er kjempemoro, sier Lars Martin Jæger, lærer ved skolen.

– Det er veldig moro med ballbinge. Vi spiller mot hverandre og gjør alt mulig her, svarer Even Mathias Fagerhøi.

– Vi bruker den veldig mye, nesten hvert friminutt og masse på fritida, legger Lars Kristian Bønøgård til.

– Ballbingen har vært veldig vellykket. Vi blir bedre til å sparke fotball når vi spiller her hver dag. Og det er jo så morsomt også, sier Hans Martin og Krister Halvorsen nærmest kor.

En av dem som bruker ballbingen mest er Michael Engebretsen. Han spiller nesten daglig sammen med kameraten Bjørn Øyvind Ottersen.

– Det er utrolig morsomt at skolen har fått til dette med ballbingen. Det har de vunnet mye på. Vi bruker denne ballbingen omrent hver dag, og ikke minst bruker vi den på fritiden. Vi sykler ned fra Fange for å spille. På vinteren spilte vi ganske mye, selv om det var nokså kaldt, sier Michael.

Årets førsteklassinger i Grenseland

Et nytt skoleår er i gang, og som tidligere er det fire klasser som i Grenseland tar fatt på et mangeårig skoleløp. Marker har to klasser, mens Aremark og Rømskog hver har én klasse på første trinn.

Rømskog 1. klasse:

Bak fra venstre: Mads Tørnby, Samson Norheim-Bergquist, Alexander Patrick Svensson og Trine Marie Aabel.

Foran fra venstre: Rachel Arnesen, Julie Trydal, Joakim Kind Andresen og Andrea Emilie Bye-Isaksen. (Foto Rune Jørgensen)

Coop Prix - din egen butikk

– enkelt, effektivt og billig

Søndagsåpent kl. 11-18
(t.o.m. oktober)

- Stor og delikat avdeling for frukt og grønt
- Hyggelig betjening
- Post i butikk

Velg Coop Prix når du har små barn:

- 10 kr medlemsrabatt på bleier
- Babypleieproduktene Coop Änglamark Sensibel
- Utvidet sortiment på økologisk barnemat.

Bli Coop Medlem!

Da er du medeier og har krav på kjøpeutbytte. Det er din del av overskuddet. I tillegg får du spennende tilbud og andre medlemsfordeler.

Coop Prix har faste lave priser på hele vareutvalget.

posten
69 98 13 46

**coop
prix**

Faste Gule Priser

Trekanten Ørje, telefon 69 81 20 50

Marker 1A:

Bak fra venstre: Tuva Ørbeck Strand, Maren Bernhus Johnsen, Emma Nasset Kristiansen, Ole Einar Bjerke Bakker, Max Westlie Stads-
haug, Harald Odin Kasbo, Helmine Furulund, Nicklas Jacobsen Hansen, Victor Møller Lindahl og lærer Anne Brandsrud.

Foran fra venstre: Lærer Kari Anne Ødegaard, Elin Sætra, Hedda Marie Goska, Mahamud Bayle Hassan, Emil Lund-Pettersen, Eva Kristine Vesterengen, Silje Viktoria Løvstrand, Susanne Marie Augustsson og Malin Maria Ek.

(Foto: Siri M. Dalnoki)

Marker 1B:

Bak fra venstre: Mikkel André Heed Jensen, Kasper Falkenberg Krog, Cindre André Thorsen, Benedikte Natalie Rustbakken, Daniel Stillesby, Lars Spernes, Mats Fløvik Nygård, Jørgen Stensrud, Peder Holth og lærer Marianne Ulseth Simensen.

Foran fra venstre: Lærer Inger-Marit Grislingås, Caroline Buerødegård, Julia Cecilie Jezyk-Andersen, Mukhamed Galgav, Edwin Øistad Syversen, Maria Thorgrimsbo, Ida Vikeby Ødegaard, Ida-Victoria G. Pedersen, Sofia Holth og Thor Håkon Tekin. (Foto: Siri M. Dalnoki)

Aremark 1. klasse:

Bak fra venstre: Kontaktlærer Mette Marit Grønmyr, Daniel Borvik, Nils Oscar Buer, Karl-Martin Johnsen, Petter Bønøgård, Johanna Sande Øiestad, Tobias Berg, Christian Thomassen, lærer Yvonne Grundnes.

Foran fra venstre: Sarah Svanberg, Frøydís Meyer, Christian Strømberg Olsen, Henriette Jæger, Isabella Vimberg, Ole Einar Skaar.

(Foto: Øyvind Ottersen)

Informasjon fra Rømskog kommune

Rømskog pensjonistforening

Rømskog pensjonistforening avholder møte 17. september kl. 18.00 i den gamle spisesalen. Runo Lilleaasen vil komme og snakke om det å bli eldre. Servering og salg av årer.

1. oktober vil Rømskog pensjonistforening markere Eldredagen. Mer om dette i neste utgave av Avisas Grenseland.

Rømskog Skytterlag

Rømskog Skytterlag avholder skyting om Dugleiksmarket søndag 23. august kl. 13.00.

Trimrommet i høst

De som ønsker å bruke trimrommet fra september og ut året må melde sin interesse til sentralbordet på Kommunehuset - tlf. 69 85 91 77.

Abonnementspris for september t.o.m. desember er kr. 200,-.

Trimrommet kan da benyttes etter eget ønske i åpningstiden.

Barn under 16 år kun i følge med foresatte.

Alle brukere må være medlem av idrettslaget.

Åpningstider:

Hverdager: kl. 08.00 – 21.00

Lørdager og søndager: Stengt

Utleie av gymsalen til «faste» leietakere

Idrettslaget setter opp en prioritert liste for bruk av gymsalen til idrettsaktiviteter for sesongen 2009/2010. Aktuelle grupper vil få en oversikt tilsendt fra idrettslaget.

Andre interesserte grupper kan kontakte sentralbordet for nærmere informasjon om ledig tid i gymsalen, tlf. 69859177.

BESTILL ANNONSE I AVISA GRENSELAND

AVISA GRENSELAND er en møteplass for alle i Aremark, Marker og Rømskog - også næringslivet. Prøv derfor en annonse i avisa, forretning eller stilling ledig/kunngjøring. Intet annet lokalt organ treffer så mange lokale lesere.

AVISA GRENSELAND har økt antall utgivelser fra seks i 2008 til 11 nummer i 2009. Opplaget er på 3.500 eksemplarer.

AVISA GRENSELAND distribueres til husstander i Aremark, Marker og Rømskog, men også til hytteadresser utstyrt med postkasse i disse kommunene.

Mange hytteeiere abonnerer for øvrig på Avisas Grenseland som blir tilsendt til hjemmeadressen.

**RING
ALLEREDE I DAG!
TLF.: 488 988 78**

Tidligere utgaver av AG ligger i pdf-format på følgende adresse:
www.byline.as

UTGIVELSESPÅN:
19. september – 17. oktober –
25. november – 19. desember.

Ken Juel Olsen
Salgssjef

Fosby, 1798 Aremark • ken@byline.as • www.byline.as

Kommunale møter i september:

7. sept.: Formannskapsmøte på Kommunehuset kl. 17.00

24. sept.: Kommunestyremøte på Kommunehuset kl. 18.00

Rømskog helselag

avholder basar på Kommunehuset

fredag 25. september fra kl. 18.00 – kl. 20.00 og

lørdag 26. september fra kl. 18.00 – kl. 21.00.

Gevinster mottas med takk.

Fra august har vi åpent til 18.00 på onsdager også (tidl. 17.00).

Vi ønsker dere alle et godt nytt skoleår.

BIBLIOTEKETS ÅPNINGSTID

Mrk.: Utvidet tid på onsdager

Mandag	17.00 – 20.00
Onsdag	12.00 – 18.00 Ny tid
Torsdag	12.00 – 18.00

Ordføreren har ordet

Kommunestyret vedtok den 11. juni å gå i forhandlinger om å kjøpe Berg.

Dette er gjort, og det blir avgjort i september om framforhandlet avtale godkjennes av kommunestyret.

Det ble også vedtatt å sette av penger til gang- og sykkelvei og til kloakkfond.

Pendlertilskuddet ble også gjeninnført etter at dette ble prioritert vekk under budsjettforhandlingene.

Hjemmesykepleien har nå fått en egen bil som er stasjonert ved Eldresenteret, i tråd med vårt vedtak i samme møte.

Jeg har nevnt før at Rømskog kommune har meldt seg på Demokratitimesterskapet. Dette er en uhytellig konkurranse kommunene imellom om å ha størst frammøte ved stortingsvalget i høst sett i forhold til antall innbyggere. Den kommunen som vinner får kr 100.000. Det er verdt å prøve, så jeg oppfordrer alle stemmeberettigede til å møte fram på valgdagene 13. eller 14. september eller til å forhåndsstemme.

Nå er elektronikken på 100 meteren på skytterbanen ferdig, så elgjegerne kan i høst trene under moderniserte forhold. Rømskog skytterlag har i sommer blitt tildelt spillemidler til en helt ny 200 metersbane også, så til neste år er muligens denne også ferdig.

I branntårnet skjer det også stadig ting, og overnattingsrommet er i godt gjenge. Her blir det offisiell åpning søndag den 20. september.

Ha en fin sopp- og bærhøst. Med forhåpentligvis lite elgelus og flått.

Nils

Informasjon fra Marker kommune

Nyttige nettadresser:

www.marker.kommune.no

www.visitindre.no

www.turistforeningen.no/indreostfold

www.slusefestivalen.no

www.kanalmuseet.no

www.barnasgrenseland.no

www.ukh-marker.no

**Frist for innlevering av stoff til neste utgave av
Avisa Grenseland: Mandag 7. september**

Informasjon fra Aremark kommune

Møteplan for Aremark Pensjonistforening

10. september kl 17: Furulund. Marker Pensjonistforening blir invitert.
8. oktober kl 17: Furulund.
12. november kl 17: Furulund.
10. desember kl 17: Julemøte på Furulund.

Kommunestyret

Aremark kommunestyre har sitt neste møte torsdag 17. september

Ut for kr. 15 med taxi

Østfold kollektivtrafikk har fått tildelt midler i 2008 og 2009 for å etablere nye bestillingsruter med taxi i Østfold. Tilbudet har fått navnet «Ut for 15» og har så langt vært en stor suksess. I 2009 utvides tilbudet til enda flere kommuner og strekninger, og kan benyttes av alle reisende.

Hvis du bor i et område som har en bestillingsrute, så håper vi at du benytter denne unike muligheten.

Les mer om tilbudet på www.aremark.kommune.no.

Skoleruta 2009/2010

August	Planleggingsdager torsdag 13. og fredag 14. august. Første skoledag mandag 17. august	11 skoledager + 2 planleggingsdager
September	Høstferie, uke 40 f.o.m. mandag 28. september	19 skoledager
Oktober	t.o.m. fredag 2. oktober	20 skoledager
November	Felles studiedag onsdag 11. november	20 skoledager + 1 felles studiedag
Desember	Siste skoldag fredag 18. desember	14 skoledager
Januar	Første skoledag onsdag 6. januar. Studie- planleggingsdag mandag 4. januar og tirsdag 5. januar	18 skoledager + 2 studie/ planleggingsdager
Fabruar	Vinterferie, uke 8. F.o.m mandag 22. februar t.o.m. fredag 26. februar	15 skoledager
Mars	Påskeferie f.o.m. mandag 29 mars	20 skoledager
April	T.o.m mandag 5. april	19 skoledager
Mai	Undervisningsfri for alle fredag 14. mai. Torsdag 13. mai er Kristi himmelfartsdag. Mandag 24. mai er 2. pinsedag.	17 skoledager
Juni	Siste skoledag før sommerferien onsdag 23. juni	17 skoledager
SUM	Høsthalvåret vårhalvåret	84 106
	Totalt for skoleåret 09/10	190 skoledager

Håndarbeidskafeen starter igjen

Tirsdag 25. august starter Håndarbeidskafeen opp igjen etter ferien. Vi møtes i aktivitetsstua på Fosbykollen fra kl. 11.00 -13.00. Håndarbeid-/hobbyaktiviteter, kaffe, utlodning og hyggelig sosialt samvær. Vi ønsker både nye og faste gjester hjertelig velkommen!

Info

Vil du nå flere med din informasjon?
Få det ut på kommunens hjemmesider!
Kontakt/send til: kathrine.walthinsen@aremark.kommune.no

Program

ØNSDAG 26. AUGUST

Kl. 20.00 Balansekunst på svaimast med Sandy
Kl. 21.00 **Offisiell åpning av Momarkedet 2009.**
President i Røde Kors, Sven Mollekleiv introduserer foreningens nye generalsekretær, **Børge Brende**
Konferansier Trond Lie
Konsert med Lind, Nilsen, Fuentes, Holm «Hallelujah Live, vol. 2»
Hamnehagan: Fra verping til vaffel

TORSdag 27. AUGUST

Kl. 18.30 **INDREfestivalen**
Fox Feather – Cables
Kl. 20.00 Balansekunst på svaimast med Sandy – Dixie Freaks – Morning at Noon – Kerrs Pink – Sørgekåpe
«Midnight Madness» – halv pris på tivoli kl. 20-24
Hamnehagan: Økoland

FREDAG 28. AUGUST

Kl. 17.00 Skateboard-opptvisning og konkurranse.
NB! Ta med brett, flotte premier
Kl. 20.00 **Ungdommens kulturmønstring**
Balansekunst på svaimast med Sandy
Kl. 22.00 **Konsert med Karpe Diem**
Hamnehagan: Skogens dag, Trond Strømdal holder foredrag

LØRDAG 29. AUGUST

BARNAS DAG, gratis inngang for barn kl. 12–15
Kl. 14.00 **Skrimmel Skrammel**
Kl. 15.00 Utdeling av Diplom-Is og Solrik til barna
Kl. 18.00 Utstillerprisen 2009
Konsert med The BlackSheeps
Kl. 20.00 Balansekunst på svaimast med Sandy
Kl. 22.00 **Konsert med Jahn Teigen**
Hamnehagan: Barnas dag

SØNDAG 30. AUGUST

Kl. 10.00 Frimarked på travbanen – **Felleskirkelig folkefest**
Kl. 11.00 Gudstjeneste fra scenen
Kl. 12.00 Tivoliet åpner
Kl. 14.00 **Konsert med Lisa Børud**
Kl. 16.00 **Folkemøte med Rune Larsen**
Elias Akselsen – Gospelkoret Inc. – The Ranch Band – Christian Brothers Quartet
Kl. 20.00 Balansekunst på svaimast med Sandy
Kl. 20.30 **Fyrverkerikonsert**
Kongelige Norske Marines Musikkorps. Gjestearartist Wenche Myhre. Konferansier Jens Pikenes
Hamnehagan: Traktorens dag

Hamnehagan

Billettpriser:

Parkering kr. 50
Voksne (over 16 år) kr. 100
Barn, pensjonister og uføre kr. 50

NYHET!

Markedspass alle 5 dager kun kr 250/125.

Selges i begrenset antall og kun via www.billettsservice.no, tlf. 815 33 133

Åpningstider:

Onsdag/torsdag kl. 17–24
Fredag kl. 15–24
Lørdag kl. 12–24
Søndag kl. 10–22

Utstillingshallene stenger kl. 22

www.momarkedet.no

+ Mysen og Omegn Røde Kors, 69 84 56 00

Med forbehold om endringer.

– Å flytte til Norge har vært drømmen min hele livet, sier nederlandske Henk Vijlbrief. Nå går drømmen i oppfyllelse. Sammen med kona Manon og barna Sanne (3) og Lars (1,5), flytter han til Rømskog.

Henk, Manon, Sanne (3) og Lars (1,5) gleder seg til å flytte til Rømskog i september.

Fire nye til Rømskog

SIRI M. DALNOKI, TEKST

Familien er i full gang med pakking av saker og ting i Nederland. Allerede 17. september flytter familien til Rømskog. Hvor i Rømskog de skal bo er ikke helt avklart ennå, men de starter med å leie. Både Henk og Manon har sikret seg jobb.

Jakt og fiske

For snaut et år siden kom familien i kontakt med representanter fra kommunene Aremark, Marker og Rømskog. Det var under et informasjonsmøte i Nederland om helsesektoren i Norge, hvor Grensland-kommunene var representert i forbindelse med Placement-prosjektet. Prosjektet går ut på at Placement AS, i samarbeid med kommunene, skal skaffe 35 nye innbyggere til regionen, hovedsakelig fra Nederland. Prosjektet varer ut 2010.

Henk og Manon Vijlbrief har siden i fjor holdt kontakt med kommunene. På messen «Skandinaviske dager» i Nederland i januar i år fikk

Henk også knyttet kontakter som senere sikret ham jobb.

– Jeg skal jobbe for Jan Birger Holth i Rømskog, sier en fornøyd nederlander. Til nå har han jobbet på en planteskole i Nederland.

Henk har i fem år hatt seriøse planer om å flytte til Norge. Han har tilbrakt flere sommere lenger nord i Norge. Han elsker jakt og fiske.

Språket

Kona Manon hadde ikke lyst å flytte til Nord-Norge, men kunne tenkt seg å bo mer sentralt i landet. De siste to årene har familien hatt seriøse planer om å emigrere.

– I november i fjor bestemte vi oss for at vi virkelig ville ta steget og flytte til Norge, nå som barna Lars og Sanne er små. Så kom vi i kontakt med Placement og Grensland-kommunene, sier Manon. Hun er sykepleier ved en demensavdeling og ønsker å fortsette med jobben i Rømskog.

Det norske språket er selvfølgelig en utfordring for nederlenderne, men de ser ut til å lære dette kjapt.

Allerede i fjor prøvde Henk å gjøre seg forstått på norsk.

– Vi har gått på norskkurs i Nederland siden mars, og Henk kunne litt fra før. Vi får selvfølgelig masse praktisk trening når vi flytter til Rømskog. Vi har tenkt å fortsette med å ta kurs, sier Manon.

Koselig sted

I sommer ferierte familien sammen med barnas besteforeldre i regionen. De leide hytte på Stora Lee Camping på Tolsby i Aremark. Da visste de ennå ikke hvor de skulle bo.

– Vi tenkte egentlig mest på Marker kommune. Men vi bestemte oss til slutt for Rømskog. For det passer best for hele familien, siden Henk skal jobbe for Jan Birger i Rømskog og nordover, og jeg skal få jobbe på eldresenteret. Derfra er det kort vei til barnehagen og skolen, forteller Manon, og fortsetter:

– Vi liker Rømskog veldig godt. Det virker som et koselig sted med vennlige folk. Og avstanden mellom jobben min og barnehagen og sko-

len er veldig kort. Vi liker naturen og muligheten til å kjøpe tomt og bygge hus med utsikt over vannet. Våre forventninger til livet i Norge og Rømskog er enkle: mindre stress og kriminalitet og bedre livskvalitet.

Placement-prosjektet

Kommunene Aremark, Marker og Rømskog har inngått en avtale om samarbeid med firmaet Placement Utvikling AS, som jobber med å formidle blant annet nederlendere til kommuner i Distrikts-Norge.

Avtalen varer i to år – eller til Grensland-regionen har fått 35 nye innbyggere gjennom prosjektet.

I administrasjonen i kommunene er det Vidar Østenby fra Marker, rådmann Magne Barane i Rømskog og rådmann Jon Fredrik Olsen i Aremark som jobber videre med prosjektet.